

Wymagania Edukacyjne Edukacja dla bezpieczeństwa Klasa VIII

1. Zasady sprawdzania osiągnięć postępów ucznia.

a) Uczeń może otrzymać ocenę za:

- **prace klasowe** – obejmują zakresem jeden dział, zapowiedziane tydzień wcześniej, poprzedzone lekcją powtórzeniową;
- **kartkówki** – obejmują zakres trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiedziane;
- **pracę na lekcji** – wyznaczone zadanie wynikające z toku zajęć w formie wypowiedzi ustnej lub pisemnej, pracy w grupach lub zadania praktycznego
- odpowiedzi ustne, prace domowe, prace w grupach, wytwory pracy własnej, aktywność na lekcji, udział w konkursach;

Powyższe prace oceniane są wg skali punktowej i przeliczane są skalą procentową zamieszczoną w WSO:

6 celująca 100%

5+ bardzo dobra (+) plus 99%-97%

5 bardzo dobra 96%-90%

5- bardzo dobra (-) minus 89%-87%

4+ dobra (+) plus 86%-84%

4 dobra 83%-74%

4- dobra (-) minus 73%-71%

3+ dostateczna (+) plus 70%-68%

3 dostateczna 67%-56%

3- dostateczna (-) minus 55%-54%

2+ dopuszczająca (+) plus 53%-51%

2 dopuszczająca 50%-38%

2- dopuszczająca (-) minus 37%-36%

1 niedostateczna 35%-0%

- b) Aktywność jest nagradzana znakiem plusa (+) za: prace dodatkowe, projekty edukacyjne, aktywność podczas zajęć (4 + oznaczają ocenę częściową 5) lub oceną
- c) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć dydaktycznych (brak pracy domowej, zeszytu, zeszytu ćwiczeń) dwa razy w ciągu semestru. Każde następne nieprzygotowanie zaznaczane jest uwagą w dzienniku elektronicznym.
- d) Uczniowie mają obowiązek przynoszenia na zajęcia podręczników oraz zeszytów w kratkę (32-60 stron)

2. Zasady i formy poprawiania osiągnięć

Uczeń ma prawo poprawiać oceny z: pracy klasowej, sprawdzianu (w terminie 14 dni od dnia oddania pracy). W szczególnym przypadku w dłuższym terminie po uzgodnieniu z nauczycielem. Ocena otrzymana z poprawy jest wpisywana do dziennika obok wcześniej otrzymanej oceny. Uczniowie nieobecni na pracy klasowej piszą ją w wyznaczonym przez nauczyciela dniu. Pilnowanie terminu poprawy jest obowiązkiem ucznia.

3. Wymagania na poszczególne oceny - kryteria oceny

Ocena celująca

Uczeń aspirujący do oceny celującej musi spełniać, co oczywiste, wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą.

Dodatkowo:

- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem;
- samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu;
- bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (konkurs Młodzież zapobiega pożarom, zawodach pierwszej pomocy);
- jest ratownikiem uznanej organizacji (PCK, WOPR, AHA, EFR, FACC);
- należy do OSP.

Ocena bardzo dobra

Uczeń w stopniu biegłym opanował wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej, tzn.:

- biele i w sposób powtarzalny prezentuje i omawia podstawowe algorytmy umiejętności ratowniczych;
- wyjaśnia precyzyjnie, jaki jest mechanizm fizjologiczny wykonywanych przez ratownika czynności;
- samodzielnie omawia sposoby zabezpieczenia miejsc, w których doszło do niebezpiecznych zdarzeń;
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się terminologią charakterystyczną dla przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa;
- wykazuje bardzo dobrą orientację w poznanych treściach;
- przejawia umiejętności organizacyjne i przywódcze;
- potrafi sytuować omawiane treści w szerszych kontekstach;
- chętnie uczestniczy w pracach grupowych, przejawia inwencję i twórcze myślenie;
- przedstawia powiązania poznanych treści w ramach edukacji dla bezpieczeństwa z innymi dziedzinami wiedzy;
- posługuje się biegle – w mowie i piśmie – poprawną polszczyzną.

Ocena dobra

Uczeń w stopniu zadowalającym opanował treści zawarte w programie nauczania, tzn.:

- poprawnie demonstruje podstawowe algorytmy umiejętności ratowniczych;
- rozumie związek wykonywanych czynności ratowniczych z fizjologią ludzkiego organizmu;
- wie, jakie są podstawowe zasady zabezpieczenia miejsca wypadku;
- zna terminologię charakterystyczną dla edukacji dla bezpieczeństwa;
- rozumie powiązania poznanych treści w ramach edukacji dla bezpieczeństwa z innymi dziedzinami wiedzy;
- posługuje się – w mowie i piśmie – poprawną polszczyzną;
- potrafi zastosować wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań praktycznych.

Ocena dostateczna

Uczeń w stopniu dostatecznym opanował treści zawarte w programie nauczania, tzn.:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia charakterystyczne dla edukacji dla bezpieczeństwa;

- z niewielką pomocą nauczyciela demonstruje podstawowe algorytmy umiejętności ratowniczych;
- rozumie zagrożenia, jakie pojawić się mogą na miejscu wypadku;
- wie, jakie są aktualne (2020) zalecenia dotyczące podstawowych czynności ratowniczych;
- rozumie, że poszczególne elementy wiedzy są ze sobą powiązane;
- w trakcie ćwiczeń praktycznych podporządkowuje się poleceniom nauczyciela;
- w sposób poprawny posługuje się językiem polskim.

Ocena dopuszczająca

Uczeń przy prezentacji umiejętności i wiedzy wymaganej programem nauczania potrzebuje stale wsparcia nauczyciela, ale:

- zna podstawowe pojęcia;
- czynności ratownicze wykonuje, wspomagając się algorytmem;
- wie, jakie służby należy wezwać na miejsce niebezpiecznego zdarzenia;
- wie, jakie informacje podajemy podczas wzywania pomocy;
- zna numery telefonów alarmowych;
- popełnia błędy w wypowiedziach pisemnych i ustnych;
- jest mało aktywny w trakcie prac grupowych.

Ocena niedostateczna

Oznacza, że uczeń nie był w stanie zrealizować wymagań nawet na ocenę dopuszczającą.

4. Wymagania dla uczniów ze wskazaniem PPP

Wymagania dla uczniów ze wskazaniem PPP ustala się indywidualnie w zależności od wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię. W szczególności: limit czasu przewidziany na napisanie pracy jest dostosowany do uczniów o wolnym tempie pracy i dyslektycznych, na jednakowych prawach ocenia się brudnopis i czystopis, w niektórych wypadkach dopuszcza się zastąpienie pracy pisemnej odpowiedzią ustną, prace wytwórcze są oceniane za włożony wysiłek, przygotowanie do zajęć i zaangażowanie.

Szczegółowe wymagania edukacyjne I PÓŁROCZE

Temat w podręczniku	Wymagania szczegółowe na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 1. Bezpieczeństwo państwa					
1.1 Bezpieczeństwo Polski naszym dobrem najwyższym	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo narodowe, - przedstawia różnorodne dziedziny życia, których dotyczy termin bezpieczeństwo, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest bezpieczeństwo rozumiane jako stan i jako proces, - podaje przykłady działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa, 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje czynniki wpływające na bezpieczeństwo narodowe, - opisuje współczesne i historyczne rozumienie bezpieczeństwa, - wymienia elementy systemu bezpieczeństwa państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje współczesne i historyczne działania na rzecz bezpieczeństwa narodowego, - wyjaśnia, z jakiego powodu dbałość o bezpieczeństwo nigdy się nie kończy, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego najistotniejsze dla każdego polskiego obywatela jest bezpieczeństwo Polski i dlaczego jest ono wartością najwyższą,
1.2 Uwarunkowania bezpieczeństwa państwa	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza fakty historyczne związane z bezpieczeństwem Polski, - wymienia czynniki wpływające na bezpieczeństwo Polski, 	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza fakty historyczne związane z bezpieczeństwem Polski, - wymienia czynniki wpływające na bezpieczeństwo Polski, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski, - opisuje czynniki wpływające na bezpieczeństwo Polski, - charakteryzuje przyczyny, które doprowadziły do upadku I Rzeczypospolitej, 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje problem bezpieczeństwa w dziejach Polski, - porównuje różne sytuacje historyczne w związku z bezpieczeństwem Polski, - ocenia znaczenie dla bezpieczeństwa państwa polskiego przemian, jakie 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje problem bezpieczeństwa w dziejach Polski, - porównuje różne sytuacje historyczne w związku z bezpieczeństwem Polski, - ocenia znaczenie dla bezpieczeństwa państwa polskiego przemian, jakie

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

				zaszły na świecie po 1989 r.,	zaszły na świecie po 1989 r.,
1.3 Podstawy bezpieczeństwa Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia i charakteryzuje poszczególne rodzaje Sił Zbrojnych RP, - wymienia międzynarodowe struktury militarne, do których należy Polska, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, w jaki sposób można ubiegać się o powołanie do służby wojskowej, - omawia znaczenie Wojsk Obrony Terytorialnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje międzynarodowe struktury militarne, do których należy Polska, - wymienia i charakteryzuje organizacje polityczno-gospodarcze, do których należy obecnie nasz kraj, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaką rolę odgrywa gospodarka i polityka w zapewnieniu obywatelom bezpieczeństwa, - omawia znaczenie stałej obecności wojsk amerykańskich w naszym kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia, jak przedstawia się obecnie stan bezpieczeństwa Polski, - potrafi wyjaśnić, jakie znaczenie miałyby stała baza amerykańska w Polsce dla bezpieczeństwa naszego kraju,
Dział 2. Powszechne i masowe zagrożenia we współczesnym świecie					
2.1 Klasyfikacja zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są zagrożenia czasu wojny i czasu pokoju, - podaje przykłady zagrożeń naturalnych, z którymi ludzie mieli do czynienia w przeszłości, 	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje i omawia rodzaje zagrożeń, - wyjaśnia, jakie jest miejsce terroryzmu w hierarchii zagrożeń, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zagrożenia naturalne i spowodowane działalnością człowieka, - opisuje środki rażenia współczesnego pola walki, - wymienia największe klęski żywiołowe ostatnich lat i dziesięcioleci na świecie, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi uzasadnić przyjęty w trakcie lekcji system klasyfikacji zagrożeń, - analizuje niszczące efekty działalności człowieka z punktu widzenia współczesnych zagrożeń, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego konflikt totalny oznaczałby obecnie zagładę ludzkości,
2.2 Służby ochrony i ratownictwa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje służb ochrony i ratownictwa w Polsce, - zna telefony alarmowe do poszczególnych służb 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wezwać odpowiednie służby, - wyjaśnia zasadę: „Rozmowę zawsze kończy dyspozytor”, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zastosowanie aplikacji mobilnej <i>Ratunek</i>, - rozróżnia zadania policji i Państwowej Straży Pożarnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje Państwowe Ratownictwo Medyczne, - opisuje funkcje ratownicze GOPR i WOPR, - opisuje funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo- 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego każdy z nas powinien bezwzględnie podporządkować się poleceniom służb ratowniczych i porządkowych,

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

				Gaśniczego,	
2.3 Ostrzeżenie i alarmowanie	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje alarm i alarmowanie oraz wskazuje urządzenia najczęściej wykorzystywane jako źródła sygnału alarmowego, - wymienia rodzaje alarmów, - zna uniwersalne zasady zachowania w sytuacji zagrożenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze, - wie, jakie są struktury oraz instytucje odpowiedzialne za alarmowanie i ostrzeżenie ludności w naszym kraju, - zna obowiązki ludności, z których należy się wywiązać po usłyszeniu sygnału alarmowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak zapobiegać wybuchowi paniki, - opisuje strukturę systemu zarządzania kryzysowego, - charakteryzuje model organizacji powiadamiania i reagowania kryzysowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, - opisuje Krajowy System Wykrywania Skazań i Alarmowania, - wyjaśnia, dlaczego każdy obywatel powinien bezwzględnie stosować się do poleceń wydawanych przez przedstawicieli służb ratowniczych i porządkowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje możliwe przyczyny sytuacji kryzysowych wymagających ostrzeżenia i alarmowania ludności, - interpretuje, jak ostrzeżenie i alarmowanie ludności wpływa na bezpieczeństwo, - uzasadnia celowość znajomości sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych,
2.4 Ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> - zna tryby ewakuacji, - wie, na czym polegają ewakuacja zorganizowana i samoewakuacja, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi w trybie alarmowym ewakuować się z budynku, - wskazuje drogi ewakuacji w szkole, - wskazuje osoby odpowiedzialne za ewakuację, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje sposoby transportu poszkodowanych, - rozróżnia znaki ewakuacyjne i informacyjne, - sporządza listę rzeczy, które należy zabrać z domu w razie ogłoszenia ewakuacji, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady ewakuacji ludności i środków materialnych, - charakteryzuje przygotowanie do ewakuacji planowanej, 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje inicjatywy zmierzające do rozwiązania problemów istotnych dla sprawnego przeprowadzenia procesu ewakuacji,
2.5 Zagrożenie pożarem	<ul style="list-style-type: none"> - podaje, jakie warunki są wystarczające do wystąpienia pożarów, - wyjaśnia termin <i>pożar w zarodku</i>, wie, jak zachować się 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przyczyny pożarów, - wskazuje miejsca potencjalnie zagrożone wystąpieniem pożaru, 	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje grupy pożarów i materiałów palnych, - zna zasady ewakuacji w razie wystąpienia pożaru 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie materiały palne można gasić gaśnicą określonego typu, - wie, jak ważne jest zapobieganie panice, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń,

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

	w takiej sytuacji, - definiuje pojęcia <i>pożar</i> i <i>trójkąt spalania</i> ,	- umie obsługiwać podręczny sprzęt gaśniczy,	w domu, - rozróżnia wybrane znaki ochrony przeciwpożarowej,		
2.6 Zagrożenie powodzią	- wymienia rodzaje powodzi, - wie, jakie działania należy podjąć, aby zabezpieczyć dom na wypadek powodzi, - wie, jakie informacje podać przedstawicielowi służb ratowniczych,	- opisuje zasady zachowania na wypadek powodzi, postępowania w razie jej wystąpienia, a także po jej ustąpieniu, - wskazuje drogi ewakuacji w szkole, - wymienia zasady higieny dla powodziar, - opisuje zabezpieczenia przeciwpowodziowe,	- rozróżnia czynną i bierną ochronę przeciwpowodziową, - podaje, w jakich sytuacjach ogłasza się pogotowie przeciwpowodziowe, a kiedy - alarm powodziowy, - zna zasady poruszania się samochodem w razie wystąpienia powodzi,	- rozróżnia rodzaje powodzi ze względu na przyczynę ich wystąpienia, - ocenia poziom zagrożenia powodzią w pobliżu swojego domu i swojej szkoły, - opisuje rodzaje zabezpieczeń powodziowych w najbliższej okolicy, - wie, jak ważne jest zapobieganie panice,	- wyjaśnia, dlaczego pomoc służbom w sytuacji powodzi jest działaniem we własnym interesie,
2.7 Zimowe zagrożenia	- wymienia zagrożenia występujące zimą, - podaje czynniki sprzyjające wychłodzeniu i odmrożeniom,	- rozróżnia stopnie odmrożeń, - identyfikuje objawy wychłodzenia i hipotermii,	- charakteryzuje typowe zagrożenia związane z niską temperaturą w okresie zimowym, - opisuje, jak należy postępować z osobą wychłodzoną i taką, która doznała odmrożeń,	- przedstawia zasady bezpiecznego podróżowania samochodem w warunkach zimowych, - ocenia, jak warunki klimatyczne w Polsce wpływają na bezpieczeństwo człowieka w okresie zimowym,	- uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas zimowych zagrożeń,
2.8 Niebezpieczne środki chemiczne	- definiuje pojęcie skażenia chemicznego, - wymienia przyczyny skażeń chemicznych,	- opisuje oznaczenia pojazdów transportujących niebezpieczne substancje chemiczne,	- wyjaśnia oznaczenia występujące na tablicach ADR, - umie zabezpieczyć	- wymienia działania, które powinien podjąć świadek wypadku pojazdu przewożącego	- - analizuje konsekwencje skażeń chemicznych dla ludzi, mienia i środowiska,

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje substancje, które mogą wywołać skażenie chemiczne, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje, jakimi prostymi metodami można doraźnie chronić drogi oddechowe, - wskazuje formacje przeciwdziałające skażeniom chemicznym, 	<ul style="list-style-type: none"> dom (mieszkanie) przed niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, 	<ul style="list-style-type: none"> niebezpieczne substancje, - tłumaczy zasady zachowania w razie uwolnienia niebezpiecznych substancji chemicznych, - interpretuje zapisy na tablicach ADR, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie rolę i znaczenie służb ratownictwa oraz wyjaśnia, dlaczego wszyscy bezwzględnie powinniśmy wykonywać polecenia ich przedstawicieli,
2.9 Terroryzm	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest terroryzm, - definiuje zamach terrorystyczny, - wymienia znane zamachy terrorystyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady zachowania się podczas ataku terrorystycznego z użyciem broni palnej i z użyciem materiałów wybuchowych, - potrafi podać niezbędne informacje przedstawicielowi służb ratowniczych, - rozróżnia „nowy” i „stary” terroryzm, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między terrorem i terroryzmem, - potrafi wyjaśnić pojęcie fanatyzmu, - wie, jak należy się zachować w razie stania się zakładnikiem, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie specyfikę współczesnego terroryzmu, - charakteryzuje syndrom sztokholmski, - klasyfikuje rodzaje terroryzmu ze względu na sposób działania sprawców, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia propozycje dotyczące działań na rzecz wyeliminowania terroryzmu ze współczesnego świata,
2.10 Przestępczość pospolita	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sytuacje, które mogą stanowić zagrożenie bezpieczeństwa osobistego, - podaje przykład skutecznej prośby o pomoc w sytuacji zagrożenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie związek między demokracją a przestępczością, - wyjaśnia pojęcie <i>wiktymologia</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia, które mogą pojawić się w środkach komunikacji publicznej, - identyfikuje zagrożenia w sieci i wskazuje sposoby przeciwdziałania im, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zachować ostrożność w miejscach publicznych, - wie, jak należy się zachować w przypadku napaści bezpośredniej, - wyjaśnia, dlaczego należy unikać walki na ulicy, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zasady bezpiecznego zachowania, które pozwolą zmniejszyć ryzyko stania się ofiarą przestępstwa,

Szczegółowe wymagania edukacyjne II PÓŁROCZE

Temat w podręczniku	Wymagania szczegółowe na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 3. Pierwsza pomoc przedmedyczna					
3.1 Pierwsza pomoc – prawny obowiązek czy moralna powinność?	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy łańcucha przeżycia, - wyjaśnia, na czym polega obowiązek udzielania pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy różnice między pierwszą a dodatkową pomocą przedmedyczną, - wie, jak wyposażać apteczkę pierwszej pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna prawa ratownika, - wyjaśnia, na czym polega postawa dobrego samarytanina, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje regulacje prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy obowiązujące w Polsce, - tłumaczy, dlaczego brak wiedzy i umiejętności nie usprawiedliwia osób, które nie udzielają pierwszej pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia aspekty moralne związane z udzieleniem pomocy osobom w stanie zagrożenia życia,
3.2 Postępowanie z osobą nieprzytomną	<ul style="list-style-type: none"> - na numery alarmowe, - wie, na jakie niebezpieczeństwa narażony jest ratownik, 	<ul style="list-style-type: none"> - otrafi wykonać rękoczyn czoło-żuchwa oraz sprawdzić podstawowe czynności życiowe, - umie ułożyć osobę w pozycji bocznej ustalonej, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna stopnie utraty świadomości, - wzywa pomoc, podając wszystkie niezbędne informacje w odpowiedniej kolejności, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna obowiązki obywateli dotyczące udzielania pierwszej pomocy osobom, których życie i zdrowie jest bezpośrednio zagrożone, - wie, jakie prawa przysługują ratownikowi zgodnie z ustawą o państwowym ratownictwie medycznym, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że bezwzględne i prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia osoby nieprzytomnej,

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

<p>3.3 Odwracanie na plecy osoby leżącej na brzuchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia swoje bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia, - potrafi sprawdzić przytomność poszkodowanego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, do czego i w jaki sposób może wykorzystać osoby postronne, - demonstruje, jak powinno wyglądać sprawdzenie oddechu osoby poszkodowanej leżącej na brzuchu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia wypadki, w wyniku których może dojść do uszkodzenia kręgosłupa, - uzasadnia, dlaczego osoba leżąca na brzuchu ma utrudnione oddychanie, 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie odwraca na plecy – z zabezpieczeniem kręgosłupa – osobę leżącą na brzuchu, - wyjaśnia, w jakich okolicznościach osobę leżącą na brzuchu należy odwrócić na plecy, 	<p>- tłumaczy zasadę: <i>Nie poruszaj poszkodowanym bez wyraźnej potrzeby,</i></p>
<p>3.4 Resuscytacja osoby dorosłej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umie ocenić swoje bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia, - potrafi sprawdzić przytomność poszkodowanego, - wie, kiedy należy przerwać wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, do czego i w jaki sposób może wykorzystać osoby postronne, - wzywa pomoc, podając wszystkie niezbędne informacje w odpowiedniej kolejności, - wyjaśnia, jak ważny jest czas w przypadku ratowania życia, 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje, jak powinno wyglądać sprawdzenie oddechu osoby poszkodowanej, - potrafi omówić rolę układów oddechowego, krążeniowego, nerwowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - umie zastosować maseczkę do sztucznego oddychania, - wykonuje masaż serca, - stosuje sztuczne oddychanie, - rozróżnia pojęcia <i>resuscytacja i reanimacja,</i> 	<p>- dowodzi, że brak tlenu jest niebezpieczny dla organizmu, opisując pracę układów dostarczających go do komórek,</p>
<p>3.5 Resuscytacja niemowlęcia i starszego dziecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podaje algorytm resuscytacji dziecka, - zna klasyfikacje wiekowe obowiązujące w ratownictwie, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie różnicę między wiekiem rozwojowym a wiekiem metrykalnym, - wie, że przed udzieleniem pomocy niemowlęciu lub starszemu dziecku musi zwrócić się o pozwolenie do jego rodziców, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje masaż serca u dziecka, - wykonuje masaż serca u niemowlęcia, - wie, jak może zmienić się kolejność działań podczas udzielania pomocy niemowlęciu i starszemu dziecku, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między resuscytacją osoby dorosłej a resuscytacją dziecka (zwłaszcza niemowlęcia), - wyjaśnia, na czym polega hipoksja, - opisuje, na czym polega nagła śmierć łóżeczkowa, 	<p>- wyjaśnia, co oznacza zasada <i>najpierw pomagaj</i>, podaje, kogo ona dotyczy i jakie są od niej wyjątki,</p>

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

		– demonstruje, jak przekonywać rodziców do wyrażenia zgody na udzielenie dziecku pomocy,			
3.6 Zasady użycia AED	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia objawy nagłego zatrzymania krążenia, – rozpoznaje uniwersalny, obowiązujący od 2007 r., symbol AED, – wskazuje, gdzie można znaleźć instruktaż informujący, w jaki sposób obsługiwać AED, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia ogólnie pojęcie nagłego zatrzymania krążenia, – opisuje mechanizm leczniczy defibrylacji, – omawia zasady działania automatycznego defibrylatora serca, 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi zastosować AED w połączeniu z wykonywaniem resuscytacji, – wskazuje na migotanie komór jako jedno z zaburzeń pracy serca, będące u osób dorosłych najczęstszą przyczyną NZK, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>elektrody pediatryczne</i>, – wyjaśnia, kiedy używanie AED u dzieci jest dozwolone, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego nowoczesny automatyczny defibrylator serca jest „mądrzejszy” od ratownika, – przedstawia badania nad ratowaniem ludzkiego życia z wykorzystaniem prądu,
3.7 Postępowanie przy zadławieniach	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia objawy zadławienia, – rozróżnia zakrztuszenie i zadławienie, – wylicza przyczyny zadławienia, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega zadławienie, – rozumie niebezpieczeństwa związane ze stanem zadławienia, – identyfikuje kaszel jako naturalny odruch obronny organizmu, 	<ul style="list-style-type: none"> – wylicza niebezpieczeństwa związane z zadławieniem, – opisuje mechanizm zadławienia, – opisuje manewr Heimlicha, 	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje, jak należy udzielać pomocy zadławionym: dorosłemu, niemowlęciu i starszemu dziecku, – wymienia czynności szkodliwe w przypadku udzielania pomocy podczas zakrztuszenia lub zadławienia, 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje zasady, których powinno się przestrzegać podczas spożywania posiłków przez dzieci, by przeciwdziałać zadławieniu,
3.8 Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> – podaje prawidłowe ciśnienie i puls człowieka, – opisuje rolę krwi w organizmie, – przedstawia ogólne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skład krwi i funkcjonowanie układu krwionośnego, – klasyfikuje rodzaje krwotoków w zależności 	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera czynności ratownicze właściwe w przypadku ran kończyn, głowy, klatki piersiowej, brzucha, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady zabezpieczania amputacji urazowych, – tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>replantacja</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> – przytacza argumenty, przeciwko usuwaniu ciała obcego z rany, – wyjaśnia zasady postępowania w razie

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

	zasady zabezpieczania krwawień,	od uszkodzonego naczynia krwionośnego,	- postępuje właściwie, gdy w ranie tkwi ciało obce,	- wie, jak należy użyć opaski uciskowej, - objaśnia, czym jest odczyn Biernackiego,	wystąpienia krwawień, uzasadniając, w jakich sytuacjach należy użyć opaski uciskowej, a w jakich - opatrunku wentylowego,
3.9 Urazy kości i stawów	- wymienia ogólne zasady postępowania w przypadku złamań, - identyfikuje złamania kości jako urazy, które wymagają interwencji lekarskiej,	- podaje czynności dozwolone i zabronione w przypadku zwichnięcia stawu, - wie, że nie wolno sprawiać bólu poszkodowanemu,	- zna zasady użycia chusty trójkątnej do zabezpieczania złamań, - umie użyć podręcznych przedmiotów do usztywnienia złamań,	- potrafi unieruchomić złamaną kończynę górną za pomocą chusty trójkątnej i bandaża, - omawia szkielet człowieka,	- opracowuje i prezentuje informacje na temat budowy i funkcji układu kostnego człowieka,
3.10 Poparzenia	- identyfikuje oparzenie i udar cieplny, - wymienia funkcje skóry człowieka,	- rozróżnia stopnie oparzeń, - wyszczególnia przypadki poparzeń, bezwzględnie wymagające konsultacji z lekarzem,	- odnosząc się do budowy skóry człowieka, omawia podstawową klasyfikację poparzeń, - potrafi udzielić doraźnej pomocy osobie poparzonej,	- opisuje zastosowanie hydrożeli, - potrafi zdiagnozować udar cieplny i odpowiednio zareagować, - omawia pierwszą pomoc w przypadku oparzeń chemicznych,	- wyjaśnia, jakie działania w domu należy podjąć, by zabezpieczyć dzieci przed poparzeniami,
3.11 Udar i zawał	- potrafi wymienić najczęstsze objawy zawału, - potrafi wymienić najczęstsze objawy udaru, - rozróżnia zawał i udar,	- wskazuje przyczyny zawału i udaru, - objaśnia akronimy FAST i UDAR,	- wie, jak powinien się zachować w razie wystąpienia u chorego zawału, - potrafi zareagować w przypadku wystąpienia u chorego objawów udaru,	- opisuje zawał i udar jako choroby cywilizacyjne, - ma utrwaloną technikę zabezpieczania poszkodowanego przed wychłodzeniem, - omawia przedszpitalną skalę udaru Cincinnati,	- wyjaśnia, dlaczego zarówno w przypadku zawału, jak i udaru tak ważny jest czas,
3.12 Częste wypadki – atak	- wymienia zasady	- wymienia czynności	- potrafi umiejętnie	- opisuje, na czym polega	- przedstawia, w jakich

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

epilepsji, wypadek drogowy, omdlenie	zachowania w miejscu wypadku drogowego, - identyfikuje objawy epilepsji, - rozpoznaje objawy omdlenia,	niewskazane w przypadku ataku epilepsji, - wie, jak należy się zachować w przypadku zauważenia osoby, u której wystąpił atak epilepsji, - rozumie, na czym polega specyfika wypadku drogowego w związku z bezpieczeństwem ratownika,	wydobyć poszkodowanego z pojazdu, - demonstruje trzy sposoby postępowania w sytuacji omdlenia, - ma utrwaloną technikę zabezpieczenia poszkodowanego przed wychłodzeniem,	<i>triage</i> , - charakteryzuje, w jakich przypadkach stosujemy chwyt Rauteka, - wyjaśnia, czego – wbrew obiegowym opiniom – nie należy robić, zabezpieczając chorego w trakcie ataku epilepsji,	sytuacjach i w jaki sposób zmotywuje osobę, która zemdlą, by poszła do lekarza,
Dział 4. Żyj zdrowo					
4.1 Zdrowie i jego podstawy	- definiuje pojęcie <i>zdrowie</i> , - przedstawia różnorodne dziedziny życia, których dotyczy termin <i>zdrowie</i> ,	- charakteryzuje zdrowie jako stan i jako proces, - wymienia czynniki decydujące o długowieczności,	- opisuje trzy wymiary zdrowia, - rozumie znaczenie właściwej ilości snu dla zdrowia, - potrafi wymienić wskaźniki zdrowia fizycznego,	- wyjaśnia potrzebę dostosowania odpoczynku do rodzaju aktywności, - charakteryzuje oznaki stanu zdrowia,	- wyjaśnia, dlaczego o zdrowie należy dbać przez cały czas,
4.2 Zasady zdrowego żywienia	- wymienia choroby cywilizacyjne (choroby ciała i zaburzenia zdrowia psychicznego), - podaje przyczyny chorób cywilizacyjnych,	- objaśnia zależność pomiędzy chorobami cywilizacyjnymi a miejscem zamieszkania, - rozumie znaczenie pojęcia <i>zdrowa żywność</i> , - wymienia składniki zdrowej diety,	- ma świadomość negatywnego wpływu sztucznych dodatków stosowanych w produkcji żywności na zdrowie, - zna zasady zdrowego odżywiania się na co dzień, - przypisuje zaburzenia zdrowia psychicznego	- charakteryzuje przykładowe dodatki chemiczne do żywności, - identyfikuje przykładowe symbole dodatków chemicznych do żywności, - opisuje znaczenie	- planuje dla siebie zdrowe i pełnowartościowe posiłki, - układa przepisy kulinarne, np. na zdrowy deser, kaloryczne drugie danie, smaczny i zdrowy napój,

Szkoła Podstawowa
im. Szarych Szeregów w Górkach
Wymagania edukacyjne w roku szkolnym 2023/24
Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8

		- identyfikuje otyłość jako chorobę cywilizacyjną,	do chorób cywilizacyjnych,	kwasów omega-6 i omega-3 dla organizmu człowieka,	
4.3 Uzależnienia i jak im przeciwdziałać. Aktywność fizyczna	- definiuje pojęcia <i>uzależnienie</i> i <i>substancja psychoaktywna</i> , - wymienia substancje psychoaktywne, - wymienia korzyści wynikające z aktywności fizycznej,	- klasyfikuje uzależnienia, - przedstawia zależności pomiędzy zdrowiem a uzależnieniami, - charakteryzuje uzależnienia od substancji psychoaktywnych,	- omawia szkodliwy wpływ substancji psychoaktywnych na zdrowie jednostki, - wymienia uzależnienia od czynności i wyjaśnia, dlaczego mogą być równie groźne jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych,	- przedstawia podstawowe kryteria, za pomocą których opisuje się i diagnozuje uzależnienia, - przedstawia fazy rozwoju uzależnień, - uzasadnia korzyści dla zdrowia wynikające z uprawiania wybranej dyscypliny sportowej, - definiuje pojęcia <i>endorfiny</i> i <i>zespół odstawienny</i> ,	- potrafi dowieść, że regularna aktywność fizyczna jest dla jednostki niezastąpionym źródłem zdrowia,
4.4 Rozwój sfery emocjonalno-społecznej	- przedstawia różnorodne dziedziny życia, których dotyczy termin <i>zdrowie psychiczne</i> , - wie, jakie są zagrożenia dla zdrowia psychicznego jednostki, - wymienia, jakie są formy rozwiązywania konfliktów.	- wymienia oznaki zdrowia psychicznego u dorosłych i dzieci, - opisuje zasady dobrej komunikacji interpersonalnej, - identyfikuje stres jako nieodłączny element życia człowieka.	- charakteryzuje elementy zdrowia psychicznego, - wyjaśnia, czym jest stres, - opisuje bariery komunikacyjne, - wymienia techniki asertywnego odmawiania, - wyjaśnia, czym różni się rola arbitra od roli mediatora.	- tłumaczy, czym różni się postawa asertywna od agresywnej, - wymienia zasady negocjacji z dorosłymi, - wyjaśnia, w jaki sposób mediacje i negocjacje mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów oraz łagodzeniu konfliktów.	- potrafi wytłumaczyć, jak ważną rolę odgrywają emocje w życiu człowieka, - uzasadnia, dlaczego komunikacja interpersonalna jest umiejętnością prospołeczną, - argumentuje, dlaczego mediacje i negocjacje są najskuteczniejszą formą rozwiązywania konfliktów.